

Uttalelse vedtatt av representantskapet i Oslo SV, 29.09 2020:

Slik vil SV bevare Oslo som en trygg by

Oslo er en av Europas tryggeste storbyer, med lite kriminalitet, og en lovlydig ungdomsgenerasjon. Samtidig har det de siste 4 år vært en økning i ungdomskriminaliteten, som i all hovedsak beror på at en hard kjerne av ungdomskriminelle, såkalte gjengangere, begår flere og grovere lovbrudd.

Etter fire år med økning i ungdomskriminalitet har vi hittil i 2020 hatt en nedgang. Dette skyldes trolig en endring av adferd knyttet til smittevern, men også Byrådets storsatsing på gratis aktiviteter for ungdom, samt kommunale sommerjobber.

Fellesnevneren for dem som begår kriminelle handlinger, samt de såkalte «gjengangerne», er at de kommer fra familier med betydelige levekårsutfordringer, dårlig økonomi og ikke minst trangboddhet. Ungdommene har også ofte opplevd utenforskap. Mange har som ofre eller pårørende opplevd vold, rus eller psykiske helseutfordringer hjemme.

Oslo SV tar sterkt avstand fra høyrepopulistiske politikere som bruker ungdomskriminalitet og enkelte dramatiske hendelser til å stemple Oslo som en utrygg by. De bruker ungdomskriminalitet for å argumentere for færre innvandrere, fengsling av barn og kutt i sosiale ytelser til foreldre med barn som begår kriminelle handlinger. Med slike forslag skaper de en tillitskrise mellom byens ungdom og politiet, og de fyrer oppunder allerede eksisterende fordommer og frykt.

Oslo SV mener at ungdomskriminaliteten, uavhengig av om den øker eller ikke, må bekjempes og tiltak må settes inn for de unge som er i risikogrupper for å begå kriminelle handlinger.

Oslo SV vil iverksette kunnskapsbaserte, konkrete tiltak som vi vet virker.

Økonomiske tiltak for å redusere fattigdom i sårbare familier er viktig. Her må det settes inn betydelige målrettede ressurser. Det er også behov for økt kompetanse innenfor traumebevisst omsorg som jobber forebyggende med barn og unge, samt styrking av det psykiske helsevernet for disse.

Selv om Oslo SV har fokus på forebyggende tiltak, er det også viktig at grove og gjentatte kriminelle handlinger møtes med tydelige reaksjoner. Ingen skal være redde for å gå, eller redde for at ungene går, i noen områder eller nabolag i Oslo. Ordinært fengsel er likevel en dårlig løsning for unge, det bryter med grunnleggende rettigheter barn har, og fører til en

risiko for å skape ytterligere kriminell adferd. Oslo SV mener det er viktig å satse på å gjenoppbygge et synlig nærpoliti, hvor politiet har god kjennskap til ulike forhold og også sårbare enkeltpersoner. Politiets forebyggende arbeid med å bygge tillit mellom politiet og minoritetsungdom blir derfor viktig. Oslo SV er bekymret over utviklingen av politiet i Oslo, spesielt knyttet til planene om ytterligere sentralisering av politistasjoner. I tillegg oppleves politiets økende bevæpning og også politiets ID kontroller som en utvikling som skaper avstand og bidrar til konflikt mellom politiet og ungdom.

Oslo SV vil:

- iverksette omfattende prøveprosjekter med en tredje boligsektor der kommunen selv og i samarbeid med boligbyggelag bygger boliger som folk har råd til å bo i.
- NAV kan gi støtte til fritidsaktiviteter i tilfeller der familien mottar oppfølging fra NAV. Dette bør gjøres bedre kjent slik at det kan benyttes mer aktivt for å sikre barn tilgang til fritidsaktiviteter.
- Alle barn trenger å bli sett av trygge voksne. Øke tilstedeværelsen av trygge voksne på barn og unges arenaer som skoler og fritidsarenaer. Flere heltidsansatte fritidsklubbarbeidere, utekontakter og miljøarbeidere.
- Alle barn og unge skal ha et tilbud om fritidsklubb i sitt nærmiljø. Klubbene skal være åpne i skoleferiene.
- Styrke arbeidet som drives i bydelene rundt Salto (Sammen lager vi et trygt Oslo). Her har det forebyggende politiet med god lokalkunnskap en viktig rolle.
- Samarbeidet mellom skolene og de forebyggende tjenestene i bydelene rundt barn og unge i risiko må styrkes.
- sikre lik tilgang til fritidsaktiviteter uavhengig av familienes økonomi
- Etablere kommunale sommerjobber til ungdom som en permanent ordning, og vurdere å utvide programmet til å inkludere helårlige deltidsjobber.
- sikre at flere barn går i barnehage og deltar på AKS gjennom å videreføre gratis kjernetid i aktivitetsskolen i hele Oslo og billigere barnehage i levekårsutsatte bydeler.
- intensivere jobb-kurs for mødre med etnisk minoritetsbakgrunn
- Opprette et ambulerende byomfattende sosialt kriseteam (psykologer, politi, barnevern, skole) for å forsterke arbeidet til bydelene i spesielle situasjoner knyttet til raskt økende eller særlig alvorlig ungdomskriminalitet
- Sikre effektiv oppfølging fra det offentlige til gjengmedlemmer som er motiverte til å tre ut av kriminelle miljø gjennom egne, lokale Exit-program.
- Sikre et tilstedeværende og lokalkjent politi og stoppe nedleggelsen av Manglerud og Stovner politistasjoner, samt gjenopprette politistasjon på Holmlia.
- innføre en kvitteringsordning ved ID kontroller der politiet registrer hvem og når de kontrollerer personer.

- utvide bruk av ungdomsstraff, og også elektronisk hjemmesoneing, for å redusere bruk av ordinært fengsel for ungdom i alderen 15-18 år.
- iverksette kompetanseløft med økt kompetansekrav i traumebevisst omsorg i offentlige instanser som jobber med barn og unge, særlig med atferdsutfordringer. Dette gjelder også frivillige organisasjoner som får offentlig støtte til forebyggende arbeid med barn og unge.
- Styrke psykisk helsevern for barn og unge, særlig de med atferdsutfordringer.
- Styrke forebyggende tiltak som Oslohjelpa, som gir familier lavterskel hjelp til å løse sine utfordringer.
- Styrke det forebyggende barnevernet og sikre at Oslo har et barnevern som oppleves trygt og samarbeidende sett fra barn.
- Laget rundt eleven må styrkes gjennom at andre yrkesgrupper, som barnevernspedagoger, vernepleiere, sosionomer og psykologer kommer inn i skolen.
- Styrke og intensivere kunnskapsbaserte tiltak som bidrar med bistand og veiledning til foreldre og familier i utsatte situasjoner. Tiltakene må settes inn tidlig, før problemene blir for store. Arbeidet må skje gjennom involvering av foreldre og familie. Styrke frivillige tiltak som bydelsmødre og fedre som arbeider med foreldreskap, arbeid og helse.
- Etablere flere egne fengselsplasser for unge som begår den aller mest alvorlige kriminaliteten. Ikke benytte ungdomsfengsel for mindre alvorlig kriminalitet.
- Mer ressurser til utekontakttjenesten
- Videreføre og utvide forsøkene med NAV-veiledere ved utvalgte videregående skoler
- Forebygge frafall i videregående skole
- Sikre tilgang på lærlingeplasser for å forebygge frafall
- Øke tilgang på praksis og hospiteringsordninger, og andre tiltak for praktisk læring, for å forebygge frafall